

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

1. ԳՈՐԾՈՒՂՎԱԾ ԱՆՁ

Էդուարդ Մարտիրոսյան

2. ԶԲԱՂԵՑՐԱԾ ՊԱՇՏՈՆԸ

«Հայկական ատոմային էլեկտրակայան» ՓԲԸ գլխավոր տնօրեն

3. ԳՈՐԾՈՒՂՄԱՆ ՎԱՅՐԸ/ԺԱՄԿԵՏԸ

Հունգարիա, քաղաք Բուդապեշտ, հոկտեմբերի 23-ից 24-ը, 2025թ.

4. ՀՐԱՎԵՐՈՂ ԿՈՂՄԸ

Շահագործող կազմակերպությունների համաշխարհային ասոցիացիա (ՇԿՀԱ)

5. ԳՈՐԾՈՒՂՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ

Մասնակցություն Շահագործող կազմակերպությունների համաշխարհային ասոցիացիայի Կառավարիչների խորհրդի (ԿԽ) և Ռազմավարության, կառավարման և նշանակումների կոմիտեի (ՌԿՆԿ) նիստերին

6. ՔՆՆԱՐԿՎԱԾ ԹԵՄԱՆԵՐԸ

Շահագործող կազմակերպությունների համաշխարհային ասոցիացիան (ՇԿՀԱ) միավորում է աշխարհի բոլոր գործող ատոմային կայանները և ստեղծում է հարթակ՝ փորձի փոխանակման, գործընկերային գնահատումների, տեխնիկական աջակցության և շարունակական բարելավման համար: ՇԿՀԱ-ի գործունեությունը հիմնված է համագործակցության, թափանցիկության և վստահության սկզբունքների վրա՝ միավորելով միջուկային արդյունաբերության առաջատար փորձագետներին՝ ընդհանուր նպատակի՝ «մեկ աշխարհ, մեկ ստանդարտ» սկզբունքի ներքո: Ռազմավարության, կառավարման և նշանակումների կոմիտեի (ՌԿՆԿ) նիստի ընթացքում քննարկվել են կազմակերպության ռազմավարական զարգացմանը, կադրային քաղաքականությանը և կառավարման կառուցվածքի կատարելագործմանը վերաբերող հիմնարար հարցեր: Նիստի ընթացքում գնահատվել է ՇԿՀԱ-ի ռազմավարական ծրագրի իրականացումը, հաստատվել են կազմակերպության կայուն առաջնությունների ձևավորման մոտեցումները, ինչպես նաև ներկայացվել են առաջարկություններ տարածաշրջանային կենտրոնների և անդամ կազմակերպությունների հետ համագործակցության արդյունավետության բարձրացման ուղղությամբ:

Կառավարիչների խորհրդի (ԿԽ) նիստի ժամանակ ամփոփվել են ՇԿՀԱ-ի ընթացիկ գործունեության արդյունքները, ներկայացվել են տարածաշրջանային կենտրոնների հաշվետվությունները, ներառյալ՝ գործընկերային գնահատումների և տեխնիկական փոխանակումների արդյունքները: Հատուկ ուշադրություն է դարձվել անվտանգության

մակարդակի բարձրացմանը, թվային տեխնոլոգիաների ներդրմանը և ատոմային էլեկտրակայանների շահագործման կայունության ապահովմանը: Քննարկվել են կազմակերպության բյուջեն և առաջիկա ծրագրերը, այդ թվում՝ համաշխարհային միջոցառումները, վերապատրաստման նախաձեռնությունները և անվտանգության մշակույթի զարգացման ուղղությամբ իրականացվող քայլերը:

Նիստերի արդյունքներով հաստատվել են կազմակերպության ֆինանսական փաստաթղթերը, 2026թ-ի հիմնական միջոցառումների օրակարգը և հետագա գործունեության առաջնահերթությունները: ՇԿՀԱ-ի անդամները վերահաստատել են իրենց պատրաստակամությունը՝ համատեղ ջանքերով շարունակելու աշխատանքը անվտանգ, հուսալի և մասնագիտորեն գերազանց միջուկային արդյունաբերության ձևավորման ուղղությամբ:

Նիստերը կայացել են կառուցողական և արդյունավետ մթնոլորտում՝ վերահաստատելով ԱԷԿ օպերատորների գլոբալ գործընկերության զարգացման ՇԿՀԱ-ի առաքելության՝ ատոմային էլեկտրակայանների շահագործման ոլորտում անվտանգության, հուսալիության և մասնագիտական գերազանցության բարձրագույն մակարդակի հասնելու ընդհանուր նպատակի կարևորությունը:

7. ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐԸ, ԵԼՈՒՅԹՆԵՐԸ, ԲԱՐՁՐԱՑՎԱԾ ԿԱՄ ՔՆՆԱՐԿՎԱԾ ՀԱՐՑԵՐԸ

Առաջին օրը նիստը բացեց ՇԿՀԱ-ի նախագահ Խոսե Գագոն, ով շնորհակալություն հայտնեց մասնակիցներին, ողջունեց նրանց ներկայությունը և ընդգծեց քննարկվող հարցերի կարևորությունը՝ հաշվի առնելով աշխարհում տիրող նոր մարտահրավերները և ՇԿՀԱ-ի դերը: Այնուհետև հաստատվեց նիստի օրակարգը: Նախագահը հիշեցրեց, որ քննարկման կենտրոնում կլինի արտահանման վերահսկողության և պատժամիջոցների հարցը, որը պահանջում է հարթ, համարժեք մոտեցում՝ պահպանելով միջազգային իրավական նորմերը, միաժամանակ ապահովելով կազմակերպության արդյունավետ աշխատանքը:

Ռազմավարության, կառավարման և նշանակումների կոմիտեի նիստում լսվեցին՝

- ՇԿՀԱ-ի 2026–2030 թթ. ռազմավարական ծրագրի վերանայումը,
- Ատոմային էներգետիկայի ոլորտում առկա գլոբալ մարտահրավերները և դրանց արձագանքման հնարավոր մոտեցումները,
- ՇԿՀԱ-ի կառավարման բարելավման, թափանցիկության բարձրացման և անդամ կազմակերպությունների հետ համագործակցության խորացման ուղիները:
Լոնդոնի գրասենյակի իրավաբանների խումբը մեկնաբանեց փաստաթղթի դրույթները, ուշադրություն հրավիրեց որոշ իրավաբանական նրբությունների վրա և պատասխանեց կոմիտեի անդամների հարցերին՝ ներկայացնելով հնարավոր մեկնաբանությունները հատուկ իրավաբանական տարածքների շրջանակներում:
Քննարկման արդյունքում ներկայացվեցին հետևյալ առաջարկությունները՝
- մշակել ներքին ընթացակարգեր ռիսկերի վերանայման համար՝ մինչև լիցենզավորման որոշումների կայացումը,
- սահմանել պատասխանատու անձանց դերը՝ իրավական պահանջների պահպանման հարցում,
- ապահովել ռազմավարության մշտական թարմացում՝ միջազգային իրավաբանական կարգի փոփոխությունների դեպքում,
- պահպանել մշտական մոնիտորինգ միջազգային պատժամիջոցների ռեժիմների նկատմամբ և համապատասխանորեն թարմացնել լիցենզավորման ռազմավարությունը:

Կոմիտեի անդամները շահագրգռված են մշակել արդյունավետ և իրավաբանականորեն ճիշտ մոտեցում արտահանման վերահսկողության հարցում: Չնայած իրավաբանական և քաղաքական փոփոխվող պայմաններին՝ միավորված ռազմավարության մշակումը ժամանակին և անհրաժեշտ քայլ է:

ՇԿՀԱ գործադիր տնօրեն Նաոկի Չիգուսան ներկայացրեց մի շարք զեկույցներ: ՇԿՀԱ-ն սկսել է արտահանման արտոնագրերի գործընթաց՝ տեղեկացնելով Բրիտանիայի կառավարությանը իր կարևոր դերի մասին և արագացնելու համար արտոնագրերի տրամադրման ընթացքը: Առաջին փուլում ներկայացվել են բաց արտոնագրերի հայտեր Եվրոպայի մի շարք երկրների համար, իսկ երկրորդ փուլում՝ SIEL արտոնագրեր՝ ընդգրկելով Արգենտինա, Բելառուս, Բրազիլիա, Կանադա, Չինաստան, Ֆրանսիա, Հունգարիա, Ճապոնիա, Մեքսիկա, Ռուսաստան, ԱՄՆ, Հայաստան և այլ երկրներ:

Ներդրվել է ISO 27001 ստանդարտների վրա հիմնված տեղեկատվական անվտանգության կառավարման համակարգ (ISMS), համակարգվել են ռիսկերի կառավարման գործընթացները, վերացվել են հիմնական բացթողումները, և սահմանվել են ռազմավարական նպատակներ մինչև 2027 թվականը: Շարունակվում է տեխնոլոգիական վերահսկողության ուժեղացումը, DLP գործիքների ներդրումը և անվտանգության համակարգերի մշակում:

ETF խումբը վերահսկում է Զապորոժյեի ԱԷԿ-ի և այլ առևտրային ԱԷԿ կայանների անվտանգության վիճակը ռազմական կոնֆլիկտի ազդեցության գոտում: Շարունակվում է կարևոր անվտանգության գործառնությունների հսկողությունը և համագործակցությունը ԱԷՄԳ-ի հետ: Հոկտեմբերի 6-ին ՇԿՀԱ գործադիր տնօրենն ու Խորհրդի նախագահը հանդիպել են ԱԷՄԳ-ի գլխավոր տնօրեն Ռաֆայել Գրոսսիի հետ՝ անվտանգության ամրապնդման հարցերով:

Այս միջոցառումները նպաստում են անդամ-կազմակերպությունների գործունեության անվտանգությանը, արտահանման լիցենզավորման գործընթացների արագացմանը և տեղեկատվական անվտանգության բարելավմանը:

Նաոկի Չիգուսան հանդես եկավ նաև «ՇԿՀԱ-ի 2025 թ. ձեռքբերումները և շարունակական կատարելագործման նախաձեռնությունները» թեմայով զեկույցով: 2025 թվականին աշխարհասփյուռ ԱԷԿ ոլորտում ՇԿՀԱ-ն ձեռնարկել է մի շարք քայլեր՝ բարձրացնելու կայանների արդյունավետությունն ու շահագործման անվտանգության մակարդակը, ինչպես նաև ամրապնդելու շարունակական կատարելագործման մշակույթը:

Կայանները ամբողջությամբ անցել են «Ուժեղացված մոնիթորինգ» համակարգի ներքո, իրականացվել են SOER 2024-1 («Մահացու և ծանր վթարների կանխարգելում») և SOER 2025-1 («Սարքավորումների հուսալիության բարձրացում») ուղեցույցների ներդրումներ: Կազմակերպվել են գլոբալ սեմինարներ և ֆորումներ, որոնց մասնակցել է մոտ 80 առաջատար ղեկավար՝ արդյունաբերության ներգրավվածությունը բարձրացնելու նպատակով: Առաջին անգամ կիրառվել է թիրախային աջակցություն, ցուցադրվել են դրանից ստացված արդյունքները: Աշխատանքներ են իրականացվում նաև համընդհանուր չափանիշների ստեղծման ուղղությամբ՝ կայուն մշակույթի զարգացման և արդյունաբերության լավագույն փորձի տարածման համար: Այս միջոցառումները նպաստում են ՇԿՀԱ անդամների արդյունավետ համագործակցությանը, կայանների շահագործման անվտանգության բարձրացմանը և շարունակական կատարելագործման մշակույթի հաստատմանը ամբողջ արդյունաբերությունում:

Թոմաս Նիստրոմը ներկայացրեց կիբերպաշտպանության ոլորտում իրականացվող ուղղիչ միջոցառումների մասին զեկույցը: Նպատակն է ներկայացնել կիբերպաշտպանության ոլորտում իրականացվող ուղղիչ միջոցառումները, դրանց գործողության ընթացքը, հնարավոր խնդիրները և սպասելի արդյունքները: Ձեռնարկվող հիմնական քայլերն ու միջոցառումներն են՝

Կարգավորումների միջոցով պահպանել համակարգերի անխափան աշխատանքը՝ որևէ ներխուժում կամ տեխնոլոգիական սպառնալիքների դեպքում:

Մոնիտորինգի համակարգերի թարմացում, որոնք թույլ կտա վերահսկել համակարգերի վիճակը 24/7 ռեժիմով:

Բլոկային թարմացումներն ու ներգրավված համակարգերը նախատեսված են տեղեկատվական համակարգերի պաշտպանությունը բարձրացնելու համար: Ավելացված են օժանդակ ծրագրեր, որոնք թույլ են տալիս քննարկել և կանխորոշել ներխուժման վտանգը և արագ արձագանքել հնարավոր սպառնալիքներին: Ավելացված են նաև նորացված անվտանգություն ապահովող լոգերներ և գործիքներ, որոնք ակտիվացնում են պաշտպանության համակարգերը, ապահովելով պաշտպանություն տարբեր հոսքերից:

Կիբերպաշտպանության ուղղիչ միջոցառումների մշակումը համարվում է կարևոր քայլ, որը ապահովում է հաստատության տեղեկատվական, տեխնոլոգիական և կազմակերպչական անվտանգությունը:

Նոր համակարգերի ինտեգրումը, օժանդակ գործիքները և աշխատակազմի վերապատրաստումը կարևոր են, որպեսզի գործառնությունները համապատասխան լինեն ժամանակակից մարտահրավերներին:

Հաջորդ օրը նիստը շարունակեց ՇԿՀԱ-ի նախագահ Խոսե Գազոն: Տեղի ունեցավ քվորումի հաստատում: Նիստի մյուս հատվածում մասնակցում էին միայն Գործադիր ղեկավարների խումբը (ԳՂԽ), հրավիրված հյուրերը և թարգմանիչները: Մասնակիցներին հիշեցրեցին, որ ամեն ինչ պետք է մնա գաղտնի: Նաուկի Զիգուսան (ՇԿՀԱ-ի գործադիր տնօրեն) հանդես եկավ «ՇԿՀԱ-ի ոլորտային գործունեություն» թեմայով զեկույցով: Անդրադարձ կատարեց «Ոլորտային գործունեության» 2030 թվականի նպատակների իրականացման ընթացքին՝ ներկայացնելով դրական փոփոխությունները և ձեռքբերումները տարբեր ուղղություններով: Նա նշեց կայանների վարկանիշների վերաբերյալ վերջին թարմացումները՝ ներկայացնելով, թե որքան կայաններ ունեն 3-րդ կարգի վարկանիշ և երբ են նախատեսվում հաջորդ պլանային պարբերականները: Անդրադարձ կատարվեց նաև վերականգնման պլանների մշակմանը և դրանց իրականացման ընթացքին, ինչպես նաև ոլորտի արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված միջոցներին: Միաժամանակ, Զիգուսան խոսեց բացահայտված խնդիրների լուծման և նոր ռիսկերի կառավարումն ապահովելու համար իրականացվող քայլերի մասին, ինչպես նաև արդյունքների բարելավման համար շարունակվող գործիքների ու ծրագրերի կարևորության մասին: Ձեկույցներ ներկայացրեցին նաև այլ տարածաշրջանային կենտրոնների տնօրեններն ու ղեկավարները:

ՇԿՀԱ Ատլանտյան կենտրոնի տնօրեն Ստիվ Մենը հանդես եկավ զեկույցով՝ ԱԷԿ ոլորտի գործունեության գնահատման արդյունքների վերաբերյալ:

Ձեկույցում ընդգծվեց, որ «Ուժեղացված մոնիթորինգ» ծրագրում ընդգրկված որոշ կայանների գործունեության ցուցանիշները ցածր են գնահատվել, ինչը պահանջել է հաստուկ աջակցության ծրագրերի մշակում:

Շիդաո Բեյ կայանում կազմակերպվել են սեմինարներ և քննարկումներ, որոնք ուղղված էին արտակարգ պաշտպանական համակարգերի արդյունավետության

բարձրացմանը և շահագործման փորձի վերլուծությանը: Ներկայացվեցին նաև նոր աստմային նախագծերի և խոշոր ծրագրերի ռազմավարական քայլերը՝ աջակցելու երկարաժամկետ նպատակներին, ինչպես նաև ղեկավարության կազմակերպական վերակազմավորման արդյունքները:

Մասնավորապես, Լագունա-Վերդե և Պալիսեյոս ԱԷԿ-ները ընդգրկվել են «Օգնություն» կատեգորիայի տակ և իրականացնում են բարելավման ծրագրեր: Ձեկույցում նշվեց, որ արդյունաբերությունը պետք է պատասխանելի լինի երկարաժամկետ մարտահրավերներին՝ այդ թվում կայանների շահագործման ժամկետների երկարացման, ռեսկտորների հզորության բարձրացման և նոր էներգաբլոկների կառուցման հարցերում:

Կադրային պատրաստությունը և նոր կրթական հնարավորությունների ներդրումը շարունակվում են, իսկ նորարար տեխնոլոգիաների, այդ թվում Continuum Viewer-ի և գեներատիվ ԱԲ-ի կիրառումը նպաստում է կայանների աշխատանքի արդյունավետության և անվտանգության բարձրացմանը:

Շահագործող կազմակերպությունների համաշխարհային ասոցացիայի Մոսկովյան կենտրոնի տնօրեն Վասիլի Ակայնովը և ես՝ որպես Մոսկովյան կենտրոնի կառավարիչների խորհրդի նախագահ և «ՀԱԷԿ» ՓԲԸ գլխավոր տնօրեն, հանդես եկանք «Մոսկովյան կենտրոնի գործունեության գնահատման արդյունքները» գեկույցով:

Շահագործող կազմակերպությունների համաշխարհային ասոցիացիայի Մոսկովյան կենտրոնի տնօրեն Վասիլի Աքսյոնովը և «ՀԱԷԿ» ՓԲԸ գլխավոր տնօրեն, Մոսկովյան կենտրոնի Կառավարիչների խորհրդի նախագահը ներկայացրեցին 2025 թվականի ԱԷԿ ոլորտի գործունեության գնահատման արդյունքները: Ձեկույցում ընդգծվեց, որ «Ուժեղացված մոնիթորինգ» ծրագրի շրջանակում աջակցվել է չորս կայանի՝ Հայկական, Կուդանկուլամի, Լենինգրադի և Նովավորոնեժի կայանների արդյունավետության բարձրացմանը: Կայաններում անցկացվել են ղեկավարական այցեր, սեմինարներ և փորձի վերլուծության միջոցառումներ, որոնք նպաստել են արտակարգ պաշտպանության գործառույթների անսպասելի ակտիվացման նվազեցմանը և շահագործման անվտանգության մշակույթի ամրապնդմանը:

Մոսկովյան կենտրոնն իրականացրել է նաև 4 ուսուցողական դասընթաց և մոտ 15 մասնագիտական ծրագիր՝ առաջնորդության, պրոֆեսիոնալ կարողությունների և սարքավորումների հուսալիության հիմունքների զարգացման նպատակով: Ներկա է նաև եղել ակտիվ տարածաշրջանային համագործակցություն՝ փորձի փոխանակման և կայանների արդյունավետության բարձրացման համար:

Ձեկույցում անդրադարձ է եղել նաև երկարաժամկետ մարտահրավերներին: Աշխատանքների նպատակն է ռիսկերի նվազեցումը և կայանների երկարաժամկետ արդյունավետության ապահովումը: Իրականացված միջոցառումները, կրթական ծրագրերն ու համագործակցությունը նպաստում են ԱԷԿ ոլորտի կայուն զարգացմանն ու շահագործման անվտանգության բարձրացմանը, տրամադրում են կարևոր փորձ և առաջատար բարեփոխումների հնարավորություն բոլոր անդամ-կազմակերպությունների համար:

«Ընթացք դեպի կատարելություն»-ը ՇԿՀԱ-ի ռազմավարական նախաձեռնությունն է, որի հիմնական նպատակն է՝ ապահովել, որ բոլոր անդամ ԱԷԿ-ները մինչև 2030 թվականը հասնեն շահագործման արդյունավետության և անվտանգության այն մակարդակին, որը համապատասխանում է ոլորտի առաջատարների չափանիշներին: Հիմնական ուղղություններն են՝

Ստանդարտների բարձրացում-ԱԷԿ-ները պարտավոր են համապատասխանել միջազգային լավագույն փորձին և անվտանգության առաջատար չափանիշներին:

Բարելավված մոնիթորինգի համակարգի (ԲՄՀ) ներդրում.

Բոլոր կայանները պետք է ներդնեն բարելավված մոնիթորինգի համակարգ, որը թույլ է տալիս արդյունավետ վերահսկել գործարկման գործընթացները, նույնականացնել խնդիրները և կիրառել շտկող միջոցառումներ:

Աջակցություն թույլ ԱԷԿ-ներին-Տարածաշրջանային կենտրոնները և փորձագիտական խմբերը ուղղակի աջակցություն են ցուցաբերում այն ԱԷԿ-ներին, որոնք ունեն ցածր գնահատականներ՝ կազմակերպելով համատեղ դիտարկումներ, մասնագիտական այցեր և վերապատրաստումներ:

Կանոնավոր հաշվետվություն և ցուցանիշների զարգացում (KPI) -Ներդրվում են ցուցանիշներ շահագործման, անվտանգության, անձնակազմի պատրաստվածության և այլ ոլորտներում՝ կատարողականի հստակ չափման և վերահսկման համար:

Լավագույն փորձի փոխանակում-Կազմակերպվում են համաժողովներ, աշխատաժողովներ, տեխնիկական սեմինարներ և փոխայցելություններ՝ ապահովելու փորձի փոխանցում հաջողությամբ գործող կայաններից մյուսներին:

Հարմարվողականություն նոր մարտահրավերներին-Նախաձեռնությունը ներառում է արձագանքման միջոցառումներ՝ կիբերանվտանգության, մատակարարման շղթաների խափանումների, կլիմայական փոփոխությունների և այլ արդի մարտահրավերների նկատմամբ:

«Ընթացք դեպի կատարելություն» նախաձեռնությունը ոչ թե միանգամյա նախագիծ է, այլ շարունակական գործընթաց, որի միջոցով ՇԿՀԱ-ի անդամները միավորելով ջանքերը՝ ձգտում են հասնել գերազանցության՝ անվտանգության, հուսալիության և պատասխանատու շահագործման ոլորտներում:

Փարիզյան կենտրոնի տնօրեն Սատու Կատակաջալան ներկայացրեց 2025 թվականի ԱԷԿ ոլորտի գնահատման արդյունքները: Զեկույցում ընդգծվել է կազմակերպության արդյունավետության բարձրացումը, ղեկավարության և պրոֆեսիոնալ կարողությունների զարգացումը: Կենտրոնը ստեղծել է հատուկ PMI նախագիծ՝ հիմնական խնդիրների վերացման համար և ներդրել խիստ GDAR մշակույթ: Ներդրվել է PKED համակարգը առաջնահերթ 12 կայաններում՝ «Էներգոատոմ» և «EDF»-ի հետ համագործակցությամբ:

Կայաններում իրականացվել են սեմինարներ, նախապատրաստական դիտարկումներ և փորձի վերլուծություն՝ շահագործման անվտանգության ամրապնդման համար: Հատուկ ուշադրություն է դարձվել նոր էներգաբլոկների սպասարկմանը և անձնակազմի կարողությունների զարգացմանը:

Ֆինանսական կառավարման արդյունքում բյուջեի օգտագործումը վերահսկվում է, և պոտենցիալ խնայված միջոցները ուղղվում են երկարաժամկետ ֆինանսական պահուստի վերականգնմանը:

Ընդհանուր առմամբ, իրականացված քայլերը նպաստում են ԱԷԿ ոլորտի արդյունավետության, կայանների անվտանգության և երկարաժամկետ կայուն զարգացման ապահովմանը:

Կիեն Կիմը (Տոկոյի կենտրոնի տնօրեն) ներկայացրեց Տոկոյի կենտրոնի գործունեության գնահատման արդյունքները: Զեկույցում ընդգծվել է կայանների արդյունավետության բարելավումը, ղեկավարության և պրոֆեսիոնալ կարողությունների զարգացումը, ինչպես նաև PKED և SOER համակարգերի արդյունավետ կիրառումը:

Կայանների աջակցությունը տրամադրվել է Հնդկական և Պակիստանական ԱԷԿ-ներին՝ տեխնիկական գործողությունների, երկարաժամկետ ռազմավարության և շահագործման փորձի կիրառման ուղղությամբ: Աշխատանքներ են կատարվել արտակարգ պաշտպանության գործառնությունների նվազեցման, արտաքին էլեկտրամատակարարման անջատումների կանխարգելման և անվտանգ գործողությունների մշակման համար:

Ուսուցողական և պրակտիկ ծրագրերի շրջանակում կազմակերպվել են սեմինարներ, ուսուցողական դասընթացներ, փորձագիտական այցեր և խորհրդատվություն նոր էներգաբլոկների համար, որոնք նպաստում են ղեկավարության և անձնակազմի կարողությունների զարգացմանը: Ներդրվել են նաև համակարգեր անձնակազմի հմտությունների հետևելու և սիմուլյացիոն ուսուցման համար:

Ընդհանուր առմամբ, իրականացված միջոցառումները բարձրացրել են կայանների շահագործման անվտանգությունը, արդյունավետությունը և երկարաժամկետ կայունությունը, ինչպես նաև ամրապնդել փորձի փոխանակումը անդամ-կազմակերպությունների միջև:

8. ՀԱՆԴԻՊՄԱՆ ԿԱՄ ՀԱՎԱՔԻ ԺԱՄԱՆԱԿ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ, ՊԱՅՄԱՆԱԿՈՐԿԱԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ, ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԸ

Հայկական ատոմային էլեկտրակայանն ունի հարուստ փորձ՝ տարածաշրջանային ենթակառուցվածքային և աշխարհաքաղաքական մարտահրավերների պայմաններում աշխատելու հարցում, ինչը նրան դարձնում է արժեքավոր գործընկեր ՇԿՀԱ-ում: Այս մասնակցությունն իր հերթին հնարավորություն է տալիս հայկական փորձը համընթաց կիսել միջազգային մասնագետների հետ՝ նպաստելով ոչ միայն ընդհանուր ոլորտային զարգացմանը, այլև ռազմավարական և կառավարման մակարդակներում կայուն առաջընթացին:

ՀԱԷԿ-ը կարևոր դեր է խաղում ատոմային էներգետիկայի բարելավման գործում: Իր գործունեությամբ կայանը հանդես է գալիս որպես ակտիվ անդամ՝ Շահագործող կազմակերպությունների համաշխարհային ասոցիացիայի (ՇԿՀԱ) շրջանակում, նպաստելով փորձի փոխանակմանը, տեխնոլոգիական նորարարություններին և շահագործման այնպիսի մոդելի ձևավորմանը, որը համապատասխանում է անվտանգության և արդյունավետության միջազգային չափանիշներին:

Կայանի շահագործման գործընթացները մշտապես կատարելագործվում են՝ ներդնելով նորարարական տեխնոլոգիաներ, ժամանակակից մոնիթորինգի համակարգեր և ինքնագնահատման մեխանիզմներ: Այս մոտեցումները բարձրացնում են կայանի անվտանգության և հուսալիության մակարդակները՝ ամրապնդելով համագործակցությունը աշխարհի առաջատար ատոմային կայանների հետ:

ՇԿՀԱ-ի՝ ՀԱԷԿ-ի գործունեության կատարելագործմանն ուղղված հիմնական նպատակներն են՝

- Բարձրացնել անվտանգության և արդյունավետության ընդհանուր ցուցանիշները՝ միջազգային ստանդարտներին համապատասխան,
- Կիսվել գիտելիքներով, փորձով և հաջողված լուծումներով՝ նպաստելով ընդհանուր շահագործման պրակտիկայի ամրապնդմանը,
- Քաջալերել նորարարական լուծումների և տեխնոլոգիական առաջընթացի կիրառումը՝ ի նպաստ միջուկային էներգետիկայի էկոլոգիական կայունության և տնտեսական զարգացման:

Բացի էլեկտրաէներգիայի արտադրական հիմնական գործառնությից, ՀԱԷԿ-ը հանդիսանում է ռազմավարական գործընկեր ՇԿՀԱ-ի շրջանակում՝ դառնալով հարթակ փորձի և տեխնոլոգիական նորարարությունների միջազգային փոխանակման

համար: Սա խթանում է միջուկային էներգետիկայի անվտանգության, արդյունավետության և գլոբալ գործընկերության ամրապնդումը:

9. ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ, ԴՐԱՆՑ ԸՆԹԱՑՔ ՏԱԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ
ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԸ՝ ԵՂԱՆԱԿԸ, ՁԵՎԸ, ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ, ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆԵՐԸ,
ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Նիստերի ընթացքում քննարկվել են կազմակերպության ռազմավարական զարգացման, կադրային քաղաքականության և կառավարման կառուցվածքի կատարելագործմանն առնչվող հարցեր: Գնահատվել է ՇԿՀԱ-ի ռազմավարական ծրագրի իրագործման ընթացքը, հաստատվել են կայուն առաջնորդության ձևավորման մոտեցումները և ներկայացվել են համագործակցության ընդլայնման ուղղությամբ առաջարկներ: Ամփոփվել են ՇԿՀԱ-ի ընթացիկ գործունեության արդյունքները: Ներկայացվել են տարածաշրջանային կենտրոնների հաշվետվությունները, գործընկերային գնահատումների և տեխնիկական փոխանակումների արդյունքները: Առանձնահատուկ ուշադրություն է դարձվել անվտանգության մակարդակի բարձրացմանը, թվային տեխնոլոգիաների ներդրմանը և կայուն շահագործման ապահովմանը:

Նիստերը անցկացվել են կառուցողական և արդյունավետ մթնոլորտում՝ վերահաստատելով ԱԷԿ օպերատորների գլոբալ գործընկերության և ՇԿՀԱ-ի առաքելության կարևորությունը:

«Ընթացք դեպի կատարելություն» ծրագիրը ՇԿՀԱ-ի անդամների շարունակական համագործակցային գործընթացն է՝ ուղղված անվտանգության, հուսալիության և պատասխանատու շահագործման ոլորտներում գերազանցության հասնելուն: Այս նախաձեռնությունը չի հանդիսանում մեկանգամյա ծրագիր, այլ երկարաժամկետ մոտեցում՝ համագործակցության, փոխադարձ ուսուցման և մասնագիտական աճի համար:

Քննարկումներն ու բանակցություններն ընթացել են առողջ և կառուցողական, բարենպաստ աշխատանքային մթնոլորտում, և բավականին արդյունավետ են եղել նպատակին հասնելու տեսանկյունից:

«ՀԱԷԿ» ՓԲԸ գլխավոր տնօրեն



Է. Մարտիրոսյան